

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา & คณะอนุกรรมการฝ่ายข้อมูล

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทร. ๒๕๔๑๓๑๘-๒๑

เรื่อง มรดกโลก : ฝืนของอันดามัน

ผู้เรียบเรียง นายสมเกียรติ หารังศรี นักวิชาการโสตทัศนศึกษาชำนาญการ กลุ่มงานห้องสมุด สำนักวิชาการ

ออกอากาศ กันยายน ๒๕๕๙

“ทะเลอันดามัน” เป็นพื้นที่ซึ่งมีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ ทั้งธรณีสัณฐาน และระบบนิเวศที่สมบูรณ์ สวยงาม อีกทั้งยังเป็นแหล่งที่มีความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเลสูงที่สุดในประเทศไทย จนกลายเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่ทำรายได้เข้าประเทศมากกว่า ๓ - ๔ แสนล้านบาทต่อปี อาจถือว่ารายได้จากการท่องเที่ยวนี้คิดเป็นเกือบ ๑ ใน ๓ ของประเทศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงมีแนวคิดนำเสนอพื้นที่อนุรักษ์ในทะเลอันดามันเป็นเขตมรดกโลกทางธรรมชาติต่อ UNESCO โดยได้รับการบรรจุในบัญชีรายชื่อเบื้องต้นของไทย ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งการขึ้นทะเบียนเป็นเขตมรดกโลกนั้น จะก่อให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ตลอดจนการบริหารการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และจะเป็นการจัดการดูแลพื้นที่ขนาดใหญ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากสถานการณ์และแนวคิดดังกล่าว คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาปฏิรูปแห่งชาติ จึงนำเสนอเรื่อง “การนำเสนอพื้นที่อนุรักษ์ในทะเลอันดามันเป็นเขตมรดกโลก” พิจารณาให้เป็นวาระข้อเสนอการปฏิรูปเร็ว ตามวาระปฏิรูปและวาระพัฒนาด้านต่าง ๆ ของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ซึ่งทางคณะกรรมการ ฯ ได้ศึกษาและวิเคราะห์ โดยมีการกำหนดเป้าหมายหลักในการเสนอให้พื้นที่อนุรักษ์ในทะเลอันดามันเป็นเขตมรดกโลก คือ การพยายามผลักดันให้พื้นที่อนุรักษ์ในทะเลอันดามันเป็นเขตมรดกโลกทางทะเลแห่งแรกของประเทศไทย และเป็นพื้นที่คุ้มครองทางทะเลผืนใหญ่ที่สุดในประเทศไทย โดยมีพื้นที่แหล่งอนุรักษ์ไม่น้อยกว่า ๑๑,๗๓๔ ตารางกิโลเมตร (รวมพื้นที่กันชน) อีกทั้งยังสามารถเพิ่มปริมาณจำนวนสิ่งมีชีวิตที่ถูกคุ้มครองในพื้นที่มากกว่า ๔,๓๐๐ ชนิดพันธุ์ อีกด้วย

พื้นที่แหล่งอนุรักษ์ทะเลอันดามันที่จะนำเสนอเป็นมรดกโลกนั้น เป็นแนวต่อเนื่องพื้นที่คุ้มครองทั้งหมดของแหล่งอนุรักษ์ในเขตทะเลอันดามันประเทศไทย ซึ่งครอบคลุมอุทยานแห่งชาติทางทะเล ๑๗ แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าอีก ๑ แห่ง เช่น อุทยานแห่งชาติลำน้ำกระบุรี อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน อุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลันตา อุทยานแห่งชาติตะรุเตา และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าหมู่เกาะลิบง เป็นต้น

ดังนั้น ในส่วนของประเทศไทยเมื่อพื้นที่อนุรักษ์ดังกล่าว เป็นเขตมรดกโลกแล้วจะได้รับประโยชน์ คือ ๑) ประเทศไทยจะมีเขตมรดกโลกทางทะเลแห่งแรก ๒) การอนุรักษ์ การศึกษาวิจัยด้านทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และการจัดการดูแลพื้นที่ จะมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

๓) การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะขยายตัวเป็นอย่างมาก เนื่องจากเขตรมรดกโลกเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เป็นการยกระดับแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวระดับสูง สอดคล้องกับนโยบายด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ๔) การประมงและการใช้ประโยชน์ในรูปแบบอื่น ๆ จะได้รับการดูแลและการจัดการอย่างมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมดูแล ๕) การดูแลเรื่องปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น มลพิษ น้ำเสีย การท่องเที่ยว สัตว์ทะเลใกล้สูญพันธุ์ ฯลฯ จะสามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้การบริหารแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานเขตและหน่วยงานอื่น ๆ ๖) สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ซึ่งกำลังอยู่ระหว่างการนำเสนอทะเลอันดามันในส่วนของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ให้เป็นเขตรมรดกโลก ตามแนวปฏิบัติขององค์การ UNESCO อาจเกิดเขตรมรดกโลกระหว่างประเทศ หากเป็นเช่นนั้น ทะเลอันดามันจะกลายเป็นเขตรมรดกโลกทางทะเลแห่งแรก และมีขนาดใหญ่ที่สุดในอาเซียน สอดคล้องกับความร่วมมือด้านการอนุรักษ์และการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประชาคมอาเซียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น คณะกรรมาธิการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาปฏิรูปแห่งชาติ จึงพยายามผลักดัน “เรื่องการนำเสนอพื้นที่อนุรักษ์ในทะเลอันดามันเป็นเขตรมรดกโลก” โดยมุ่งหวังให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก และผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ จัดทำแผนนำเสนอเอกสารเพื่อขอบรรจุพื้นที่อนุรักษ์ทะเลอันดามันเพื่อเป็นเขตรมรดกโลกทางธรรมชาติในบัญชีรายชื่อเบื้องต้น (Tentative List) และได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อให้มีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนพื้นที่อนุรักษ์ทะเลอันดามันเพื่อเป็นแหล่งมรดกโลก ต่อไป

.....

บรรณานุกรม

- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. (ม.ป.ป.). เอกสารนำเสนอ พื้นที่แหล่งอนุรักษ์ทะเลอันดามัน เพื่อเสนอขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลก. กรุงเทพฯ: กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช.
- ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. (๒๕๕๗). **ต้น ๑๗ อุทยาน ๑ เขตห้ามล่า ฝั่ง “อันดามัน” ขึ้นมรดกโลก.** สืบค้น ๑๓ กันยายน ๒๕๕๙ จาก http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1419657449.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. สำนักกรรมาธิการ ๓. (๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗). **รายงานของคณะกรรมการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสภาพัฒน์ เรื่อง การนำเสนอพื้นที่อนุรักษ์ในทะเลอันดามันเป็นเขตมรดกโลก.** สืบค้นจาก คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. สำนักความหลากหลายทางชีวภาพ. (๒๕๕๕). **การประชุมวิชาการวันสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพ ปี ๒๕๕๕ “ความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเล”.** สืบค้น ๑๓ กันยายน ๒๕๕๙ จาก <http://chm-thai.onep.go.th/chm/Meeting/2012/may22-23/doc/0523B202.pdf>
- ASTV ผู้จัดการรายวัน. (๒๕๕๗). **สปช.ต้นอันดามันเขตมรดกโลก.** สืบค้น ๑๓ กันยายน ๒๕๕๙ จาก <http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9570000149739>.